

TSBB18

Några geometriska verktyg

Ingemar Ragnemalm

Föreläsningens innehåll

3D-transformationer

Hierarkisk modellering

Projektion

Homografier

Inverskinematik

3D-koordinatsystem

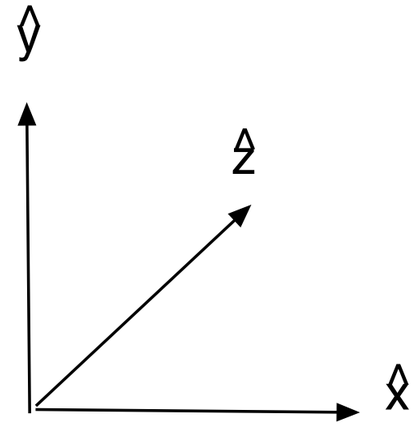

Left-hand system

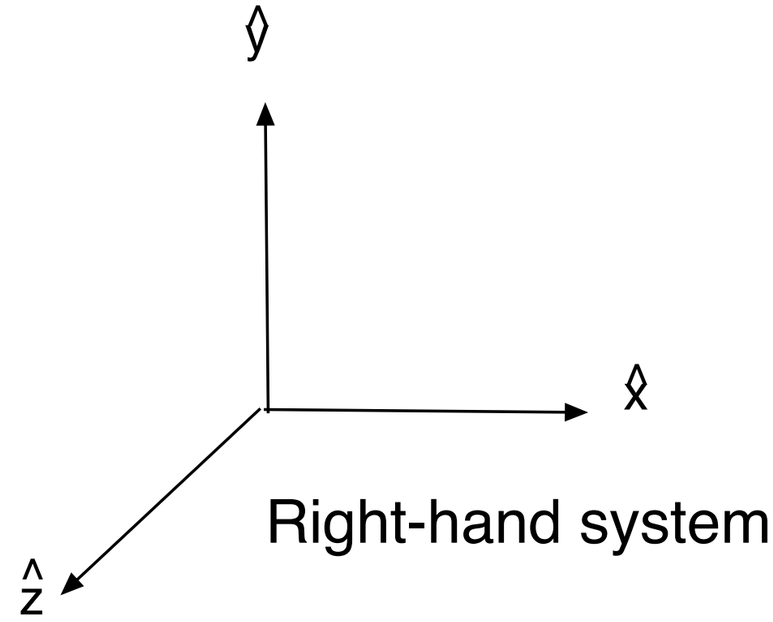

Right-hand system

Transformationer

Beskriv positioneringar och samband i 3D-rymden matematiskt

Translation, rotation, skalning samt projektion.

August Ferdinand Möbius

Uppfann homogena koordinater och barycentiska koordinater.

Homogena koordinater

Lägg till en "fusk-koordinat"

$$\begin{bmatrix} x_h \\ y_h \\ z_h \\ h \end{bmatrix}$$

$$x = x_h/h$$

$$y = y_h/h$$

$$z = z_h/h$$

Transformationskedjan

Modellkoordinater
Världskoordinater
Vykoordinater
Projicerade koordinater
Pixelkoordinater

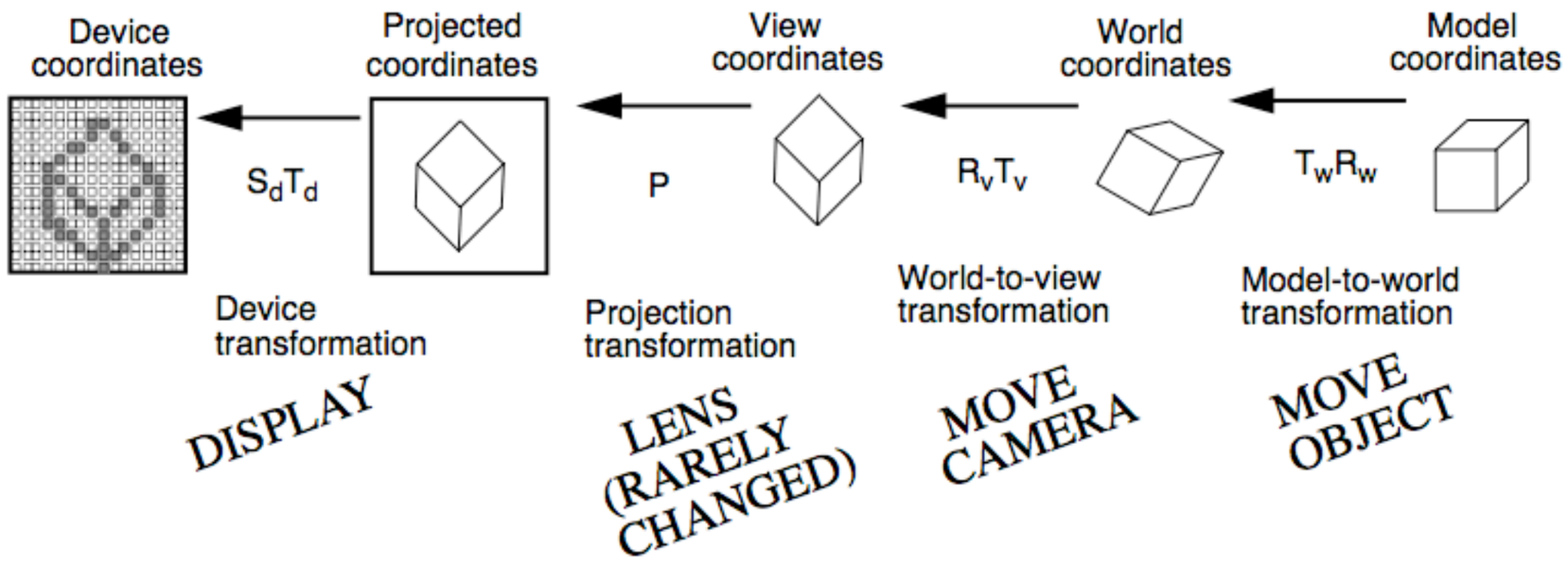

Translation och skalning i 3D:

Translation: T(t_x, t_y) =

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & t_x \\ 0 & 1 & t_y \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Translation: T(t_x, t_y, t_z) =

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & t_x \\ 0 & 1 & 0 & t_y \\ 0 & 0 & 1 & t_z \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Scaling: S(s_x, s_y) =

$$\begin{bmatrix} s_x & 0 & 0 \\ 0 & s_y & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Scaling: S(s_x, s_y, s_z) =

$$\begin{bmatrix} s_x & 0 & 0 & 0 \\ 0 & s_y & 0 & 0 \\ 0 & 0 & s_z & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Rotation kring axlarna

Kring x-axeln: $R_x(\theta) =$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \cos\theta & -\sin\theta & 0 \\ 0 & \sin\theta & \cos\theta & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} \cos\theta & -\sin\theta & 0 \\ \sin\theta & \cos\theta & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Kring y-axeln: $R_y(\theta) =$

$$\begin{bmatrix} \cos\theta & 0 & \sin\theta & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ -\sin\theta & 0 & \cos\theta & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Kring z-axeln: $R_z(\theta) =$

$$\begin{bmatrix} \cos\theta & -\sin\theta & 0 & 0 \\ \sin\theta & \cos\theta & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Kameraplacering

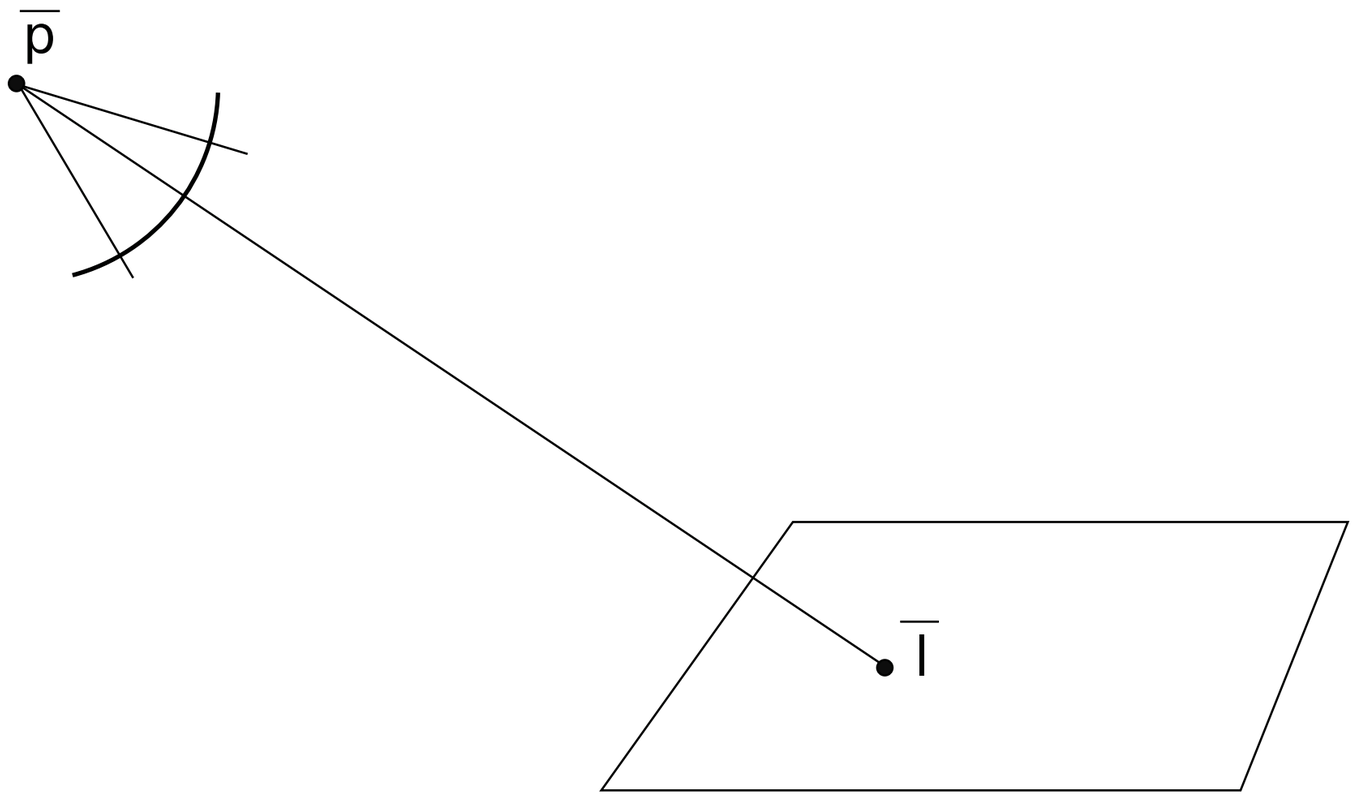

Markplan

$$\bar{n} = \bar{p} - \bar{l}$$

$$\hat{n} = \frac{\bar{p} - \bar{l}}{|\bar{p} - \bar{l}|}$$

$$\hat{u} = \frac{\bar{v} \times \hat{n}}{|\bar{v} \times \hat{n}|}$$

$$\hat{v} = \hat{n} \times \hat{u}$$

$$\begin{bmatrix} u_x & u_y & u_z & -u \bullet \bar{p} \\ v_x & v_y & v_z & -v \bullet p \\ n_x & n_y & n_z & -n \bullet p \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Perspektivprojektion

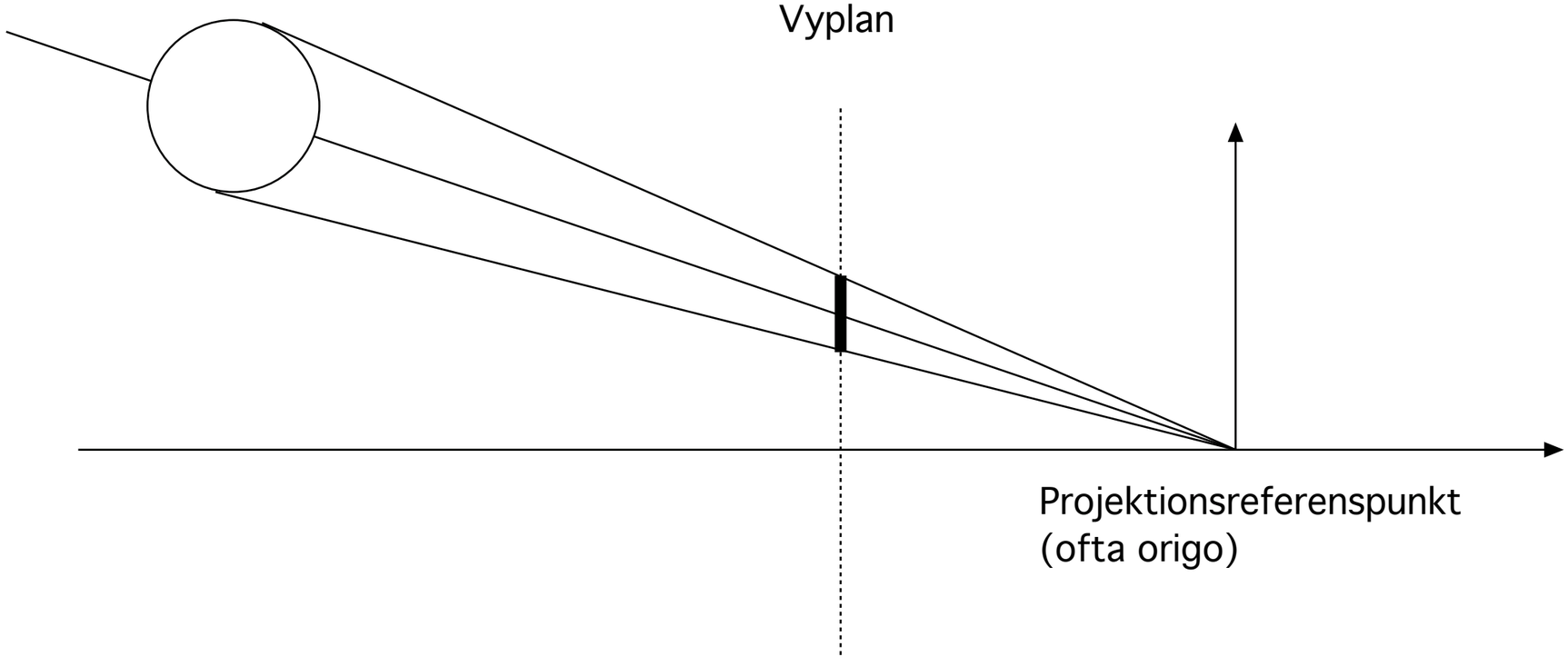

Projektionsmatris mha nedersta raden med homogena koordinater

$$\begin{bmatrix} f & 0 & 0 & 0 \\ 0 & f & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -z_{vp} & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$x_h = f*x$$

$$y_h = f*y$$

$$z_h = -z * zvp$$

$$h = -z$$

Ngt annorlunda om vyplan läggs i positiv z.

Homografier

Projektion är en *homografi* = linjebevarande transform, linjer mappas på linjer.

Beskriver en mappning från ett plan till ett annat.

Baserat på homogena koordinater.

Utnyttjas för att beräkna objekts position i en bild.

Mappning från ett plan till ett annat

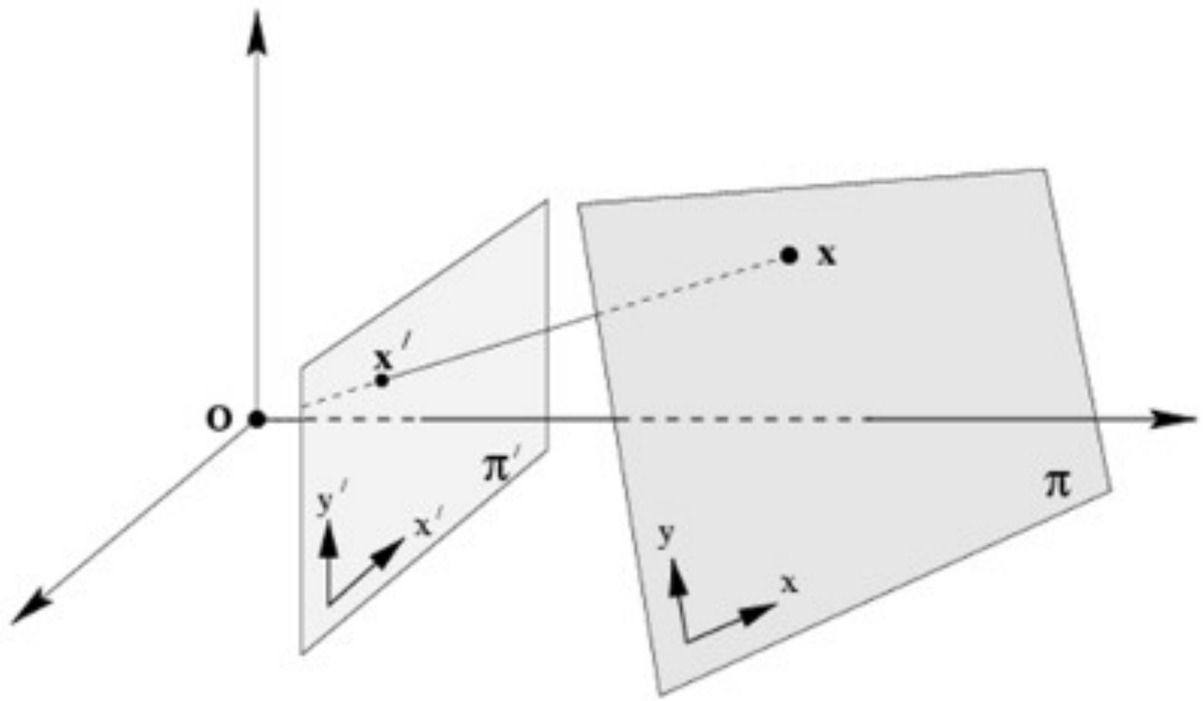

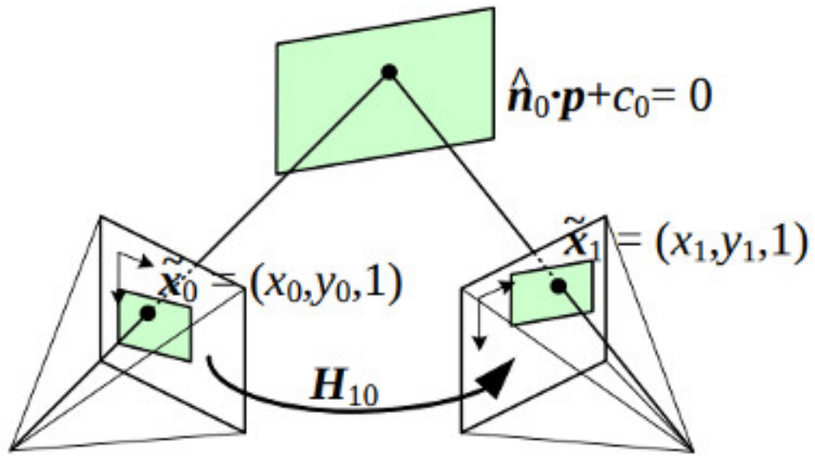

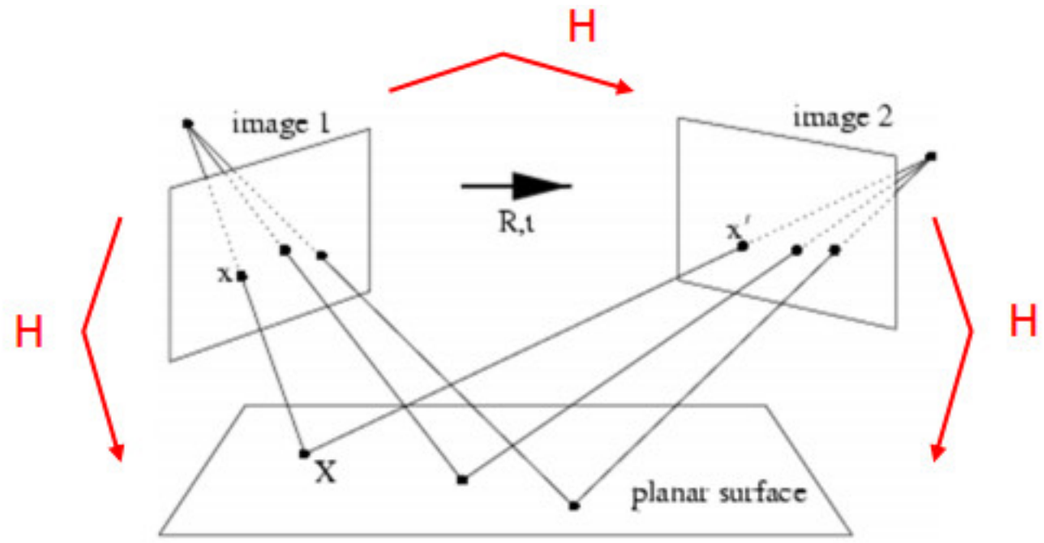

Rotating camera, arbitrary world

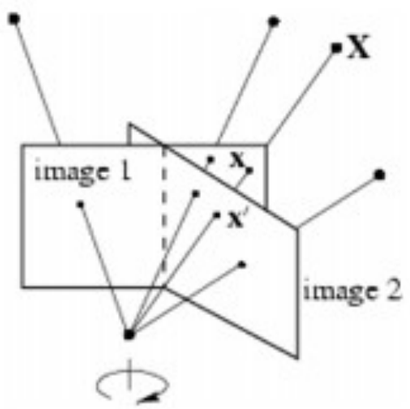

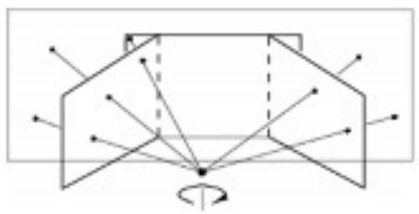

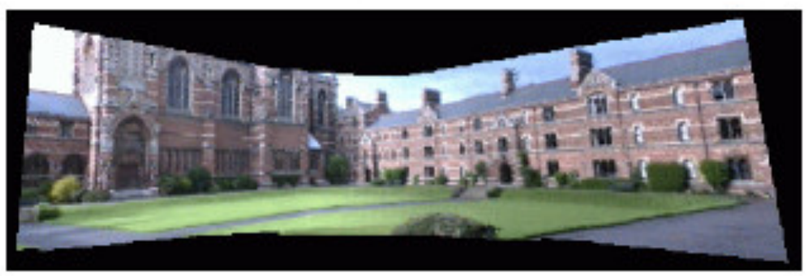

Homografi för bildanalys

Projektionsmatrisen är en inverterbar matris H!

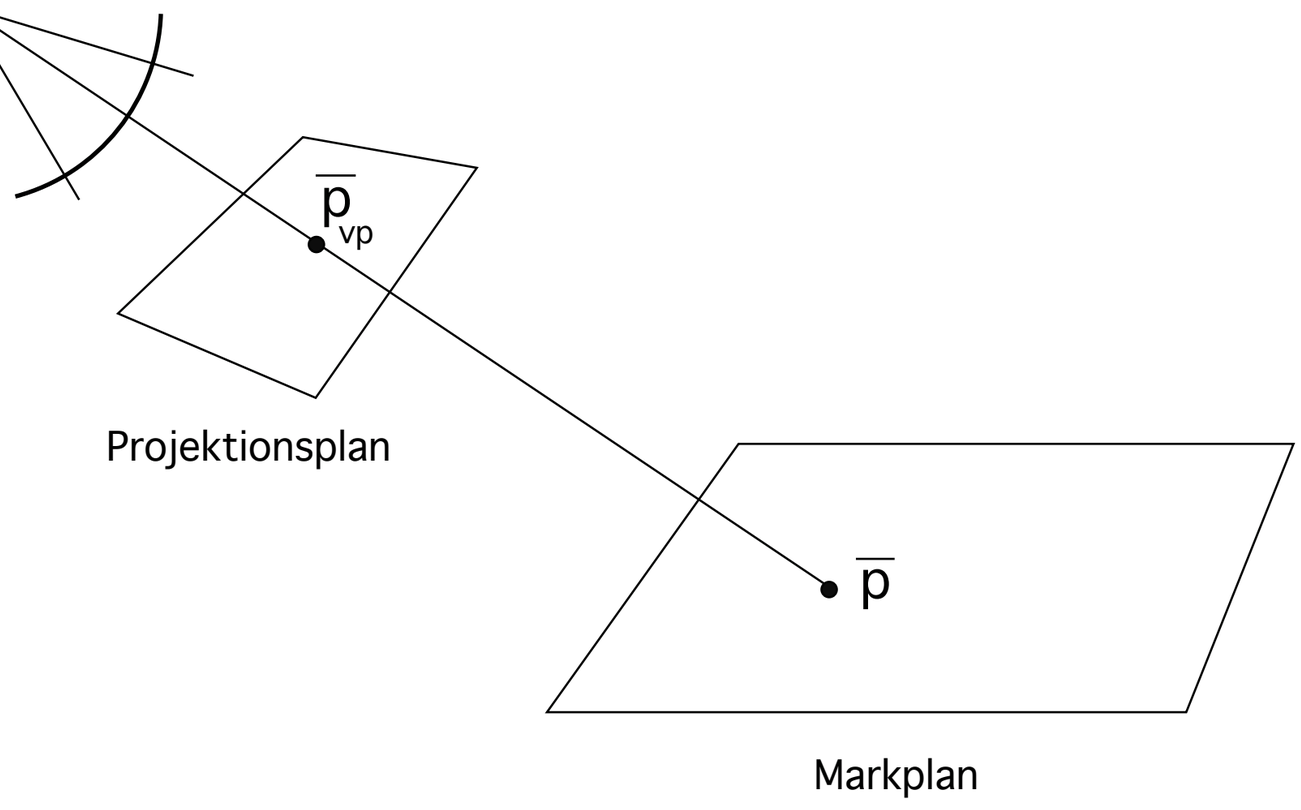

$$\overline{p}_{vp} = H * \overline{p}$$

$$\overline{p} = H^{-1} * \overline{p}_{vp}$$

OpenCV:

findHomography
calibrateCamera

Homografimatrisen

Matris i homogena koordinater i 2D

$$H = \begin{bmatrix} h_{11} & h_{12} & h_{13} \\ h_{21} & h_{22} & h_{23} \\ h_{31} & h_{32} & h_{33} \end{bmatrix}$$

$$s \begin{bmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{bmatrix} = H \begin{bmatrix} x \\ y \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} h_{11} & h_{12} & h_{13} \\ h_{21} & h_{22} & h_{23} \\ h_{31} & h_{32} & h_{33} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ 1 \end{bmatrix}$$

Homografier

Kraftfullt verktyg om man arbetar med objekt i/på plana ytor.

Kräver kamerakaliberering och korrektion för olinjäriteter i lins.

Stöds av OpenCV.

Kinematik

Rörelse utan krafter.

Forward kinematics: Ange vinklar, position ges av vinklarna. Lätt att implementera, svårt att använda.

Inverse kinematics: Ange position, räkna ut vinklar för att uppnå denna position.

Viktigt i robotik.

Invers-kinematik

- **Analytisk beräkning**
- **Iterativ beräkning med inversa Jacobianen**
- **CCD (Cyclic coordinate descent)**

Invers-kinematik analytiskt

Önskad slutposition anges

Varje led har ett antal frihetsgrader (vinklar)

Överbestämt, olinjärt system

Fungerar för små system, ohanterligt för stora.

Iterativ metod

Beräkna derivata av alla utdata m.a.p. invärden.

Ger en NxM-matris - Jacobianen.

Denna beskriver framåt-kinematiken lokalt.

V = Jθ'

V derivata av utdata (position), θ' derivata på indata

$J^{-1}V = \theta'$

ger oss derivatan på vinklarna.

Iterativ metod

Jacobianen normalt inte symmetrisk! Ej inverterbar!

Pseudoinversen används.

Även en variant baserad på transponat av Jacobianen finns.

Iterativ metod (informellt)

Målposition m
Beräkna nuvarande position cp
Beräkna position med litet steg för varje vinkel i: cpd_i
Skillnad mellan avstånd mål-ny position och mål-nuvarande position

Möjliga nya vinklar tr_i

$tr_i := r_i + |\, m-cp \,| - |\, m - cp_i \,|$

Vad gjorde jag? Transponat av Jacobianen!

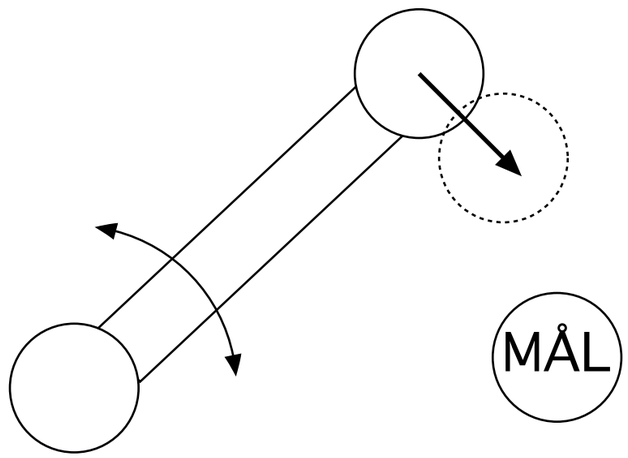

```
  vec3 cp = ClawPosition(r0, r1, r2, r3, r4);
  vec3 cpd0 = ClawPosition(r0+diff, r1, r2, r3, r4); // Claw position
if r0 is changed
  vec3 cpd1 = ClawPosition(r0, r1+diff, r2, r3, r4);
  vec3 cpd2 = ClawPosition(r0, r1, r2+diff, r3, r4);
  vec3 cpd3 = ClawPosition(r0, r1, r2, r3+diff, r4);
  vec3 cpd4 = ClawPosition(r0, r1, r2, r3, r4+diff);

 // cpd 0-4 - bpd is the Jacobian! Describes the change for xyz
for each set of angles.
 // Change angle in the direction that improves
  float tr0 = r0 + Norm(goal - cp) - Norm(goal - cpd0);
  float tr1 = r1 + Norm(goal - cp) - Norm(goal - cpd1);
  float tr2 = r2 + Norm(goal - cp) - Norm(goal - cpd2);
  float tr3 = r3 + Norm(goal - cp) - Norm(goal - cpd3);
```

Cyclic Coordinate Descent

Iterativ metod som riktar leder explicit. En led i taget vrids åt rätt håll. Arbetar utifrån och in.

Vrid en led i taget så att man kommer så nära målet som möjligt. Starta med den yttersta, jobba mot roten.

Upprepa tills målet nås eller avståndet är litet nog.

CCD, exempel

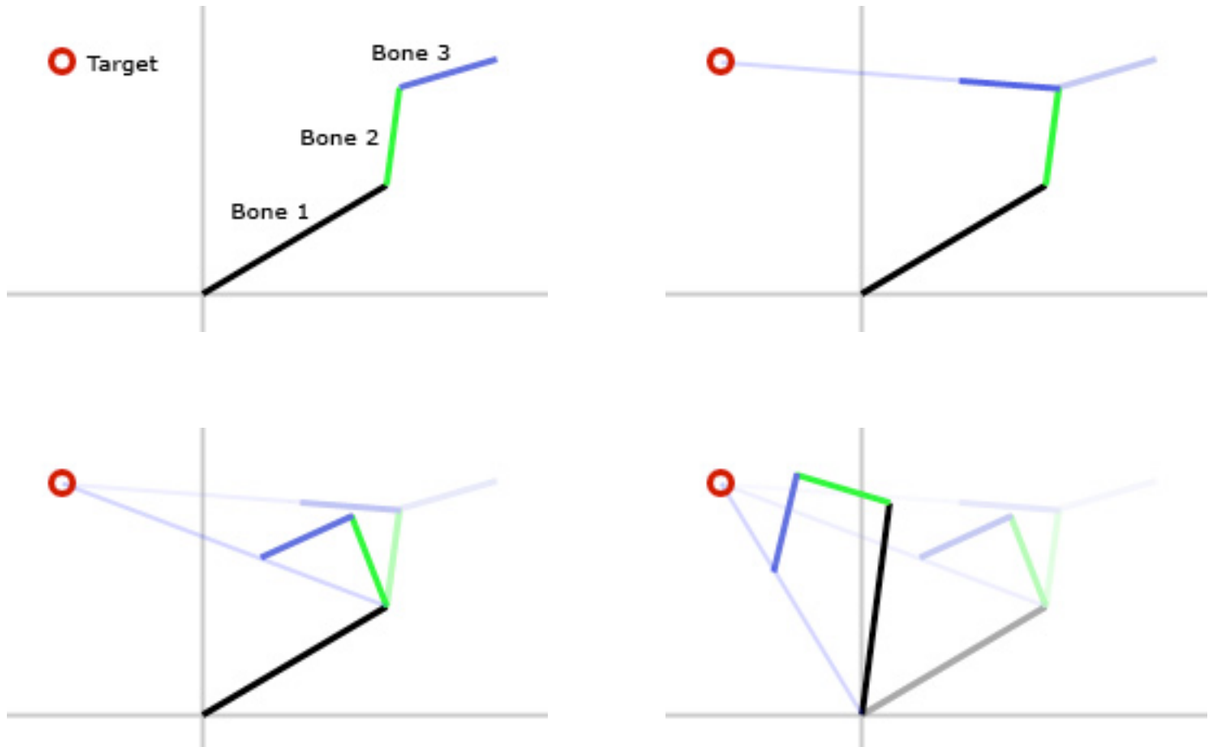

(http://www.ryanjuckett.com)

Problemfall

Ofta ger CCD bra resultat med snabb konvergens. Dock, det finns vissa situationer som ger långsam konvergens, och extremfall som inte konvergerar alls (lokal extrempunkt).

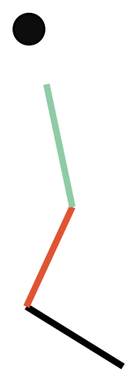

Konvergerar långsamt

Konvergerar inte alls

Transponat av Jacobian och Cyclic Coordinate Descent

**Heuristiska metoder, enkla approximationer,
visar sig vara minst lika bra som en analytisk!**

**Både CCD och transponat av Jacobian kan ni implementera.
Enkla, intuitiva, rättframma, ger bra resultat! 😀 Dvs, ofta.**

Ytterligare villkor för IK

- Begränsningar i möjliga vinklar
- Begränsningar i positioner i rymden
- Säkerhetsavstånd; möjliga positioner som bör undvikas eller kräver långsammare rörelse

Även ytterligare möjliga frihetsgrader: Kolvar/ pistonger som kan ändra längden på en led.

Frågor?